



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: O. N.
zastoupen Mgr. Petrem Miketou, advokátem sídlem 710 00 Ostrava –
Slezská Ostrava, Jaklovecká 18

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
sídlím 128 01 Praha 2, Na Poříčním právu 376/1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2024 č. j. MPSV-2024/94872-923, ve věci
příspěvku na péči

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2024 č. j. MPSV-2024/94872-923, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 9. 11. 2021 č. j. 537942/2021/OOI, jímž byl žalobci odňat příspěvek na péči ode dne 1. 11. 2021. Žalobce namítal, že nesprávně mu byl odňat příspěvek na péči, neboť nedošlo k žádné změně jeho zdravotního stavu oproti předcházejícímu posuzování. Usnesením ze dne 9. 7. 2024 č. j. 19 Ad 28/2024-18 byl žalobce vyzván k doplnění žaloby ve stanovené lhůtě a současně byl

poučen, jak má žalobu doplnit. Na uvedenou výzvu žalobce reagoval a zaslal soudu prostřednictvím ustanoveného zástupce podání, v němž tvrdil, že již v žalobě uvedl všechny náležitosti tak, aby žaloba mohla být projednána. Nadále setrvává na svém stanovisku, že neexistuje důvod pro odebrání příspěvku na péči, neboť jeho zdravotní stav je podstatně horší, než tomu bylo v době, kdy mu byl příspěvek na péči přiznán. Považuje za naprosto nepřijatelnou a zcela nepochopitelnou samotnou délku řízení, kdy se zcela ztrácí význam a účel tohoto příspěvku. V jeho zdravotním stavu nedošlo k žádnému zlepšení, naopak se dále zhoršuje. Pohybuje se pouze s pomocí své manželky, která mu pomáhá s chůzí, nosit nákup nebo listiny potřebné k vyřízení věcí. Ošetřujícím lékařem mu byl doporučen invalidní vozík. Další postižení, jimiž trpí, vyžadují další úpravy vozíku, které však musí pacient sám hradit. Tyto náklady není schopen zaplatit. Pohybuje se tak se zvýšeným úsilím a pouze za pomoci své manželky, která sama trpí mnoha onemocněními, a její pomoc je tak čím dál složitější. Manželka mu pomáhá s hygienou, oblékáním, chystáním jídla a dalšími běžnými činnostmi. Tvzení obsažená v napadeném rozhodnutí, že je v tomto směru soběstačný jsou nepravdivá. Bez pomoci třetí osoby, v tomto případě manželky, není schopen sám zvládat uvedené činnosti. V napadeném rozhodnutí se uvádí, jaké činnosti by mohl sám zvládat, pokud by měl vhodné kompenzační pomůcky, anebo v případě stravy, možnost nakupovat hotová jídla. Správní orgán zcela pomíjí jeho ekonomickou realitu. Z peněz, které má z důchodu, je schopen hradit pouze nejnutnější výdaje a jídlo si s pomocí manželky sám připravovat, neboť je zcela mimo ekonomickou realitu, že by si žalobce sám mohl hotová jídla kupovat tak, aby je byl schopen sám připravit a sníst. Změny v posuzování jeho zdravotního stavu ze strany správního orgánu jsou zcela nepochopitelné a vyjádření o nadhodnocení posudkového hodnocení, na základě kterého mu byl přiznán příspěvek na péči, vzbuzují pochybnosti o nezaujatosti zástupců správního orgánu, který jeho zdravotní stav posuzoval a rozhodl změnit původní rozhodnutí.

2. Usnesením zdejšího soudu č. j. 19 Ad 28/2024-25 soud žalobu odmítl z důvodu neodstraněných vad žaloby. Na základě kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 11. 2024 č. j. 6 Ad 219/2024-18 uvedené usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 8. 2024 č. j. 19 Ad 28/2024-25 zrušil a věc zdejšímu soudu vrátil k dalšímu řízení se závěrem, že žalobce v podané žalobě ve znění jeho doplnění uvedl konkrétní žalobní námitky, pro které se s napadeným rozhodnutím žalovaného neztotožňuje a že z obsahu žaloby jednoznačně vyplývá, z jakých hledisek se měl krajský soud žalobou zabývat a kudy měl směřovat přezkum napadeného správního rozhodnutí. Krajský soud dle názoru Nejvyššího správního soudu proto pochybil tím, že žalobu odmítl z důvodu absence žalobních bodů.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobce, že by PK MPSV toliko konstatovala, že v minulosti došlo k nadhodnocení a posudkovému omylu při posouzení jeho zdravotního stavu, ale naopak v posudcích posudkové komise svá zjištění podrobně popsaly a závěr, proč žalobce nadále nelze považovat za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II řádně zdůvodnily, což žalovaný v rozhodnutích uvedl.
4. Žalovaný uvádí na pravou míru, že žalobci byl lékařem předepsán po medicínském posouzení invalidní vozík ve variantě odpovídající jeho zdravotnímu stavu. Prodejce zdravotnických potřeb žalobci sestavil zdravotní pomůcku dle jeho požadavků a s jeho souhlasem. Žalobce byl ve vyměřovacím listě informován o tom, v jakém rozsah bude ta, která položka invalidního vozíku kryta ze systému veřejného zdravotního pojištění, resp.

jaká bude výše doplatku či spoluúčasti žalobce. Žalobce si převzal mechanický invalidní vozík, tj. zdravotnickou pomůcku v základní variantě, která mu byla plně hrazena zdravotní pojišťovnou ze systému veřejného zdravotního pojištění. Mechanický invalidní vozík sestavený nad rámec základní alternativy hrazené z veřejného zdravotního pojištění dle přání žalobce nelze považovat za nezbytný výdaj, na který si požádal o dávku pomoci v hmotné nouzi – mimořádnou okamžitou pomoc. V rozsudku ze dne 31. 7. 2024, č.j. 18 Ad 18/2023, krajský soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 5. 2023, č. j. MPSV-2023/101930-923, ve věci dávky pomoci v hmotné nouzi – mimořádné okamžité pomoci, na úhradu nezbytného jednorázového výdaje ve výši 10 109 Kč dle zákona č. 111/2006 Sb., pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, kterou si žalobce nárokoval jako doplatek na zakoupení zdravotnického prostředku, tj. mechanického invalidního vozíku, zamítl.

5. Vozík nevyžadoval žádné úpravy z důvodu zdravotního stavu žalobce, jak je v doplnění žaloby uváděno, ale byla to jeho přání, co by si chtěl nechat na prostředku ještě upravit. Pomůcky může předepsat i lékař, což žalobce již zjistil, ty, které však nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, si může zakoupit sám, neboť např. dlouhá obouvací lžice, vysouvací vytahovač bot, žínka s dlouhou rukojetí se pohybují cca kolem 200 Kč a jsou běžnou součástí domácností osob ve věku žalobce.
6. Žalovaný v písemném vyjádření následně citoval závěry PK MPSV k neuznaným základním životním potřebám. Poukázal také na to, že při jednání PK MPSV byl žalobce přešetřen přítomnou neuroložkou. Žalovaný v písemném vyjádření rovněž citoval zjištění, která PK MPSV učinila z předmětného vyšetření. Žalovaný dále uvedl, že oproti posudku lékaře OSSZ a předchozímu posouzení posudkovými komisemi nebylo při daném dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu zjištěné nezvládání všech aktivit základních životních potřeb tělesná hygiena, péče o zdraví, výkon fyziologické potřeby, eventuálně i stravování, protože jak z výše uvedeného – tj. z podrobných lékařských zpráv, dále zvláště pak i z vlastního vyšetření žalobce při jednání dne 4. 12. 2020 a 16. 3. 2022 – vyplývá, že je bez těžké alterace psyché, smyslů včetně zraku a bez těžké léze funkce obou horních končetin. Vhodné se jeví plné využívání facilitátorů, které nebylo dosud někde zdokumentováno (tíže funkčního postižení nutnost jejich užití tedy dosud ani nevyžaduje).
7. Co se týká posouzení ekonomické reality, tak k tomu žalovaný uvedl, že dle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o sociálních službách se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci při zvládání základních životních potřeb. Účelem příspěvku na péči je pouze se podílet na úhradě zvolené formy pomoci, nikoli ji vždy v plné výši hradit. Zvolení formy poskytované pomoci je v případě žalobce zcela na něm s ohledem na jeho potřeby, dostupnost služeb či jiných kritérií. Žalovaný s názorem ohledně ustanovení soudního znalce k posouzení zdravotního stavu žalobce a jeho schopnosti samostatně zvládat životní potřeby nesouhlasí, neboť se domnívá, že byl zdravotní stav žalobce dostatečně objektivizován shromážděnými podklady.
8. Krajský soud v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.) přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení

jednání, neboť účastníci řízení se k výzvě soudu dle § 51 odst. 1 s.r.s. ve stanovené lhůtě nevyjádřili a nesouhlas s projednáním věci bez nařízení jednání soudu nesdělili.

9. Ze správních spisů zjistil soud následující skutečnosti. Rozhodnutím Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 9. 11. 2021 č. j. 537942/2021/OOI byl žalobci odňat příspěvek na péči od 1. 11. 2021. Správní řízení bylo zahájeno úřadem práce 14. 4. 2021 z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči, k čemuž byl správní orgán I. stupně zavázán v rozhodnutí odvolacího správního orgánu č. j. MPSV-2021/52060-923 ze dne 22. 3. 2021, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu č. j. 172266/2019/OOI ze dne 19. 3. 2019, kterým byl žalobci zamítnut návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči, a bylo rozhodnuto příspěvek na péči poskytovat mu v původní výši 4 400 Kč měsíčně. Dne 30. 9. 2021 posoudil stupeň závislosti žalobce posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava se závěrem, že nejde o osobu, která se podle ust. § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Žalobce nezvládá dvě základní životní potřeby, a to e) oblékání a obouvání a j) péče o domácnost. Posudkový lékař dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je vertebrogenní algický syndrom s podílem neurastenických a somatoformních potíží u diabetes mellitus II. typu s obezitou. Na základě tohoto posudku vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí č. j. 537942/2021/OOI, jímž odňal žalobci příspěvek na péči od 1. 11. 2021. Ze správního spisu se podává, že rozhodnutím ze dne 5. 11. 2013 č. j. MPSV-UP/1725254/13/AIS-SSL, Úřad práce České republiky – Krajská pobočka v Ostravě z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku a výše rozhodl zvýšit žalobci příspěvek na péči z částky 800 Kč na 4 000 Kč měsíčně od července 2013. Podkladem rozhodnutí byl posudek posudkové lékařky LPS OSSZ Ostrava – město ze dne 10. 10. 2013, podle něhož byl žalobce osobou, která potřebuje pomoc v následujících oblastech základních životních potřeb: d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, h) péče o zdraví, j) péče o domácnost. Rozhodnutí nabylo právní moci 4. 12. 2013.
10. Výše citované rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 9. 11. 2021 č. j. 537942/2021/OOI, kterým byl žalobci odňat příspěvek na péči od 1. 11. 2021, napadl žalobce odvoláním, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 16. 4. 2024 č. j. MPSV-2024/94872-923. Odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný jako odvolací správní orgán si vyžádal posouzení zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Ostravě. Posudková komise dne 15. 3. 2024 dospěla k závěru, že od data 14. 4. 2021 (datum zahájení správního řízení z moci úřední) do 11. 12. 2022 žalobce nebyl osobou, která se podle ust. § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby při základních životních potřebách e) oblékání a obouvání, j) péče o domácnost. Celkem tedy nezvládá dvě základní životní potřeby. Podkladem rozhodnutí bylo rovněž zjištění ze sociálního šetření provedené krajskou pobočkou úřadu práce ze dne 17. 6. 2021 a posudkový spis OSSZ Ostrava.
11. Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f)

tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost.

12. Podle ust. § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
13. Nejvyšší správní soud zastává ve své judikatuře konzistentně názor, že posouzení zdravotního stavu pro účely dávek systému sociálního zabezpečení je věcí odborně medicínskou, k níž nemají soudy potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obracejí k osobám, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro rozhodnutí krajské pobočky Úřadu práce o příspěvku na péči je klíčový lékařský posudek, který vychází zejména ze zdravotního stavu posuzované osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popř. z výsledků funkčních vyšetření a vlastního vyšetření posuzujícího lékaře (§ 25 odst. 3 citovaného zákona). V navazujícím odvolacím řízení zajišťuje přezkum zdravotního stavu, stupně závislosti a neschopnosti zvládat základní životní potřeby Ministerstvo práce a sociálních věcí (§ 28 odst. 2 téhož zákona), které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Předmětem lékařského posouzení je především zhodnocení příčinné souvislosti mezi dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a neschopností zvládat určité základní životní potřeby v přijatelném standardu (§ 9 odst. 4 a 5 zákona o sociálních službách), což je dle § 25 odst. 4 zákona o sociálních službách právě jedna z hlavních náležitostí lékařského posudku. Jelikož lékařský posudek je stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost, resp. správnost. Lékařský posudek lze považovat za takový jen v případě, že se v něm posudkový lékař, příp. posudková komise, vypořádají se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným posuzovaným a tyto své posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost přitom nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Ads 94/2014-22, č. j. 4 Ads 57/2009-53, č. j. 5 Ads 42/2003-61).
14. Posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby v přijatelném standardu probíhá na základě posudkových kritérií, tj. podle výčtu vymezených dílčích aktivit příslušné základní životní potřeby, která jsou uvedena v příloze č. 1 k vyhlášce o sociálních službách. Přitom neschopnost zvládat i pouze jedinou dílčí aktivitu znamená, že posuzovaný není schopen zvládat celou základní životní potřebu (§ 2a citované vyhlášky). Nejvyšší správní soud toto ustanovení vyložil tak, že pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládnutou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 50/2013-32). Jinými slovy, posouzení schopnosti zvládat základní životní potřeby není intuitivní, ale vyplývá z objektivizovaných kritérií – příslušných dílčích aktivit základních životních potřeb.

Jestliže v řízení o příspěvku na péči vzniknou pochybnosti o tom, zda je posuzovaný schopen zvládat určité dílčí aktivity základní životní potřeby, nepostačí pro zachování úplnosti, správnosti a přesvědčivosti posudku tyto pochybnosti rozptýlit paušálním tvrzením, že příslušnou základní životní potřebu posuzovaný zvládá. Naopak je nutné se detailně zabývat spornými dílčími aktivitami a doložit na zjištěném skutkovém stavu, zvládá-li je posuzovaný v přijatelném standardu.

15. Krajský soud předesílá, že ve smyslu § 110 odst. 4 s.r.s. je vázán závěry vyslovenými v této věci v rozsudku Nejvyššího správního soudu 6 Ads 219/2024-18, podle něhož žalobce v podané žalobě ve znění jejího doplnění uvedl konkrétní žalobní námitky, pro které se s napadeným rozhodnutím žalovaného neztotožňuje. Krajský soud tedy vycházel z velmi kusých tvrzení žalobce v žalobě a doplnění žaloby, přičemž pokud žalobce v žalobě tvrdil, že nebyl dán důvod pro odebrání příspěvku na péči, neboť od doby, kdy mu byl příspěvek přiznán, nedošlo k žádnému zlepšení jeho zdravotního stavu, naopak se jeho zdravotní stav postupně zhoršuje a k tomu dále doplnil, že mu manželka pomáhá s chůzí, jedná se o aktivitu v rámci základní životní potřeby a) mobilita. Jestliže dále tvrdil v žalobě, že mu manželka pomáhá také s hygienou, jedná se o základní životní potřebu f) tělesná hygiena. Jestliže tvrdil, že mu manželka pomáhá s nákupy a přípravou jídla, jedná se o aktivity v rámci základní životní potřeby j) péče o domácnost. Tvrdil-li, že mu manželka pomáhá s vyřizováním úředních záležitostí, pak se jedná o aktivitu v rámci základní životní potřeby i) osobní aktivity. Jestliže dále tvrdil, že mu manželka pomáhá s oblékáním, pak jedná se o aktivitu v rámci základní životní potřeby e) oblékání a obouvání. Krajský soud dále vycházel z tvrzení žalobce v žalobě a v doplnění žaloby o tom, že nebyl dán důvod pro odebrání příspěvku na péči, neboť od doby, kdy mu byl příspěvek přiznán, nedošlo k žádnému zlepšení jeho zdravotního stavu a že se naopak jeho zdravotní stav postupně zhoršuje. Jak výše citováno, příspěvek na péči byl žalobci zvýšen rozhodnutím z 5. 11. 2013 z částky 800 Kč na 4 000 Kč měsíčně od července 2013, přičemž bylo rozhodnuto, že žalobce nezvládá základní životní potřeby d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, h) péče o zdraví a j) péče o domácnost. V daných souvislostech soud poznamenává, že dle rozhodnutí žalovaného jako nezvládané byly uznány základní životní potřeby d) stravování a j) péče o domácnost. Z výše uvedeného plyne závěr krajského soudu o přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí v rozsahu základní životní potřeby a) mobilita, d) stravování, f) tělesná hygiena, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity.
16. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný odkazem na posudkové závěry vysvětlil, že důvodem odnětí příspěvku na péči je skutečnost, že v minulosti (v roce 2013) došlo při hodnocení zdravotního stavu žalobce k významnému posudkovému nadhodnocení, jednalo se o posudkový omyl. Posudkové nadhodnocení vyplývalo především z toho, že žalobce nebyl řádně a objektivně při posudkových jednáních lékařem či lékaři vyšetřen. Vysvětlil rovněž, proč žalobce od 14. 4. 2021 do 11. 12. 2022 nebyl osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby a z jakého důvodu mu byl příspěvek na péči odňat od 1. 11. 2021.
17. Za schopnost zvládat základní životní potřebu a) mobilita se podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popř. i s přerušováním, zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu 1 patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových. Soud považuje za podstatné zdůraznit, že správní orgány při posuzování stupně závislosti žadatele o příspěvek na péči zkoumají zvládání základních životních potřeb v přijatelném standardu (tedy pouze

v určitém základním rozsahu), nikoliv, jestli je posuzovaná osoba schopna tyto své potřeby obstarávat ve stejné míře, jako v případě absence zdravotního postižení. K základní životní potřebě a) mobilita posudková komise uvedla, že u žalobce nebyla zdokumentována těžká alterace kloubních exkurzí v nosných kloubech, středně těžké či těžké parézy dolních končetin, těžké kardiopulmonální nebo jiné interní či metabolické selhávání apod. Z výsledku sociálního šetření ze dne 17. 5. 2022 se podává, že žalobce používá k pohybu 2 francouzské hole nebo vycházkovou hůl, kterou používá v domácnosti, k lékaři, do obchodu, na úřady se dopravuje MHD, rovněž cestuje vlaky, autobusy, letadlem. V době sociálního šetření měl následně odjet na zájezd do Řecka, přičemž cesta tam se měla uskutečnit zájezdovým autobusem a zpět letadlem, zvládne vydržet v sedě. Dle závěru posudkové komise žalobce je schopen zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popř. i s přerušováním, zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky, což vyplývá z komplexní zdravotní dokumentace a současně ze sociálního šetření, v němž je uvedeno, že chodí pomaleji a po cca 200 m s přestávkami, k pohybu používá 2 francouzské hole nebo vycházkovou hůl, tu používá i v domácnosti, po schodech zvládá, k lékaři, do obchodu, na úřady se pohybuje MHD, rovněž cestuje vlaky, autobusy, letadlem, zvládne vydržet v sedě. Dle posudkové komise není medicínského odůvodnění pro to, aby žalobce s oporou kompenzačních pomůcek nezvládal základní životní potřebu a) mobilita. Z výše uvedeného je zřejmé, že posudková komise hodnotila veškeré aktivity v rámci základní životní potřeby a) mobilita, uvedené pod písm. a) přílohy 1 vyhl. č. 505/2006 Sb., jak jsou tyto citovány výše. Závěry posudkové komise a žalovaného, který z posudku PK MPSV ČR v Ostravě vycházel, jsou úplné a přesvědčivé.

18. Pokud jde o základní životní potřebu d) stravování, pak podle přílohy č. 1 vyhl. č. 505/2006 Sb., kterážto je prováděcím právním předpisem a obsahuje bližší vymezení schopnosti zvládat základní životní potřeby, se za schopnost zvládat základní životní potřebu d) stravování považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim. Z výsledku sociálního šetření, na které posudková komise v posudku odkázala, plyne, že žalobce má dietní omezení z důvodu diabetu, jídlo si sám dokáže zvolit, snídá např. vajíčka, párek, neasistuje při krájení, porcování, otevírání nápojů, avšak z medicínského hlediska je těchto činností schopen. Jeho horní končetiny dle závěru posudkové komise nemají omezení hybnosti charakteru těžké nebo úplné poruchy, z čehož plyne, že je schopen těchto činností i eventuálně v sedě. Sám se nají, napije, tuto základní životní potřebu zvládá. Posudková komise uvedla, že ze zdravotní dokumentace jednoznačně vyplývá, že je schopen si vybrat ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim. Není zřejmá porucha kognitivních funkcí. Tyto závěry posudkové komise soud považuje za úplné a přesvědčivé, protože posudková komise jednoznačně vysvětlila, na základě jakých skutečností dospěla k závěru ohledně schopnosti žalobce zvládat základní životní potřebu d) stravování v přijatelném standardu.
19. Podle přílohy č. 1 citované vyhlášky se za schopnost zvládat základní životní potřebu f) tělesná hygiena považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se. Posudková komise uvedla, že žalobce je schopen použít hygienické zařízení, mýt si

a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se, vzhledem k tomu, že je mobilní o 2 francouzských holích či hůlce. Dle sociálního šetření je schopen přeseďávat z místa na místo a má přiměřenou zachovanou schopnost úchopu či přidržování a dané také koreluje i se schopností např. delšího cestování žalobce. Ze sociálního šetření plyne, že ve velmi malé koupelně je vana, žalobce nepoužívá žádné pomůcky k usnadnění hygieny. Sedátko na vanu nemá. Madlo není nainstalované. Ve vaně musí sedět skrčený, při vstupu z vany se musí opřít o umyvadlo, prostory koupelny jsou velmi stísněné. Posudková komise konstatovala, že za neschopnost hygieny se nepovažuje preventivní přítomnost druhé osoby. Dle komplexní lékařské dokumentace žalobce není důvod, aby nezvládl hygienu s použitím předmětů denní potřeby nebo s využitím zdravotnických prostředků jako je např. sedačka ve vaně, madla, protiskluzná podložka apod., které však nepoužívá. Posudková komise poznamenala, že v hodnocení jsou aplikována kritéria zvládání s použitím vhodných facilitátorů, nikoliv bez nich, např. prodloužená mycí houba atd. a také místo nevhodné vany lze použít sprchového koutu. Dle názoru soudu i ve vztahu k této základní životní potřebě f) tělesná hygiena, posudková komise přezkoumatelným a přesvědčivým způsobem vysvětlila své závěry a hodnotila všechny aktivity v rámci základní životní potřeby f) tělesná hygiena.

20. Za schopnost zvládat základní životní potřebu h) péče o zdraví se podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky. PK MPSV ČR v Ostravě odkazem na zdravotní dokumentaci a výsledek sociálního šetření konstatovala, že žalobce má přehled o užívaných lécích, sám si je chystá a užívá. Vzhledem k zachované přiměřené funkci a hybnosti horních končetin, včetně úchopu, jeho zdravotní stav mu umožňuje, aby si inzulin (který mu dvakrát denně aplikuje manželka, jak uvedl v rámci sociálního šetření) aplikoval i sám. Není u něho přítomna nevidomost, zrak je korigován brýlemi, čte. Ani smyslově kognitivní závažný těžký deficit není přítomen. Je tedy schopen provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky. Posudková komise tedy řádně vysvětlila, na základě jakých skutečností vyplývajících ze zdravotní dokumentace dospěla k závěru ohledně zvládání základní životní potřeby péče o zdraví žalobcem. Z výše uvedeného je zřejmé, že se zabývala všemi aktivitami v rámci této základní životní potřeby a její závěry jsou úplné a přesvědčivé.
21. Za schopnost zvládat základní životní potřebu i) osobní aktivity se podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti. Posudková komise v předmětném posudku uvedla, že dle komplexní zdravotní dokumentace je žalobce plně orientován časem, místem i osobou. Dané odpovídá i provedenému sociálnímu šetření. Poukázala na to, že žalobce v době sociálního šetření měl zaplacený voucher na zájezd do Řecka, který si zakoupil před pandemií a který si nestihli s manželkou vybrat. Jednalo se o autobusový zájezd do Řecka. Byla možnost jedné jízdy autobusem a jedné letecky. Manželé zvažují, jak s poukazem naloží. Žalobce sdělil v rámci sociálního šetření, že zvažuje, že znovu pojedou s manželkou do Luhačovic, tentokrát však na dovolenou. Posudková komise uvedla, že z diagnostického závěru je zřejmé, že orientace, komunikace v obvyklém prostředí a situacích včetně přiměřeně v nich reagovat je u žalobce zachována. V dostupné psychiatrické dokumentaci nebyla shledána porucha orientace, porucha myšlení. Dle

výsledku sociálního šetření žalobce dokáže vyřizovat úřední záležitosti, žije s manželkou, která je mu stále po ruce a plní jeho pokyny, chodí spolu na procházky, jezdí na dovolenou, do hor, žalobce si kupuje knížky, které čte. Z výše citovaných závěrů posudkové komise plyne, že i v případě základní životní potřeby i) osobní aktivity, posudková komise hodnotila všechny aktivity dle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., jasně formulovala posudkové zhodnocení a její závěry jsou úplné a přesvědčivé.

22. Na základě všech shora uvedených skutečností soud uzavírá, že napadené rozhodnutí shledal jako zákonné, opíralo se o dostatečné podklady spočívající zejména v posudku PK MPSV ČR v Ostravě, o jehož přesvědčivosti, úplnosti a objektivnosti posouzení zdravotního stavu žalobce soud nemá pochybnosti. S ohledem na shora uvedené soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
23. Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné další náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30.04.2025

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně